

MIÉRT E LÁRMA ?

Nagy a hajsza, nagy a csörtetés,
zörgősipkás bohócok tora tart.
És állok, mint földbevált cövek,
figyelem a kinzó hangzavart...

Fegyverben áll a fél világ ma,
golyó süvit, csont zörög és hull a vér.
Mit ér az ember? Miért e láрма?
Maró kérdésként szívemhez ér.

Arcom nem húzódik gúnyosan,
bár kínoz e véres drága tor.
Csak átfut rajtam forró lázroham
és hitre buzdit a vér s a por.

Vész tombolhat, nőhet romhalom,
megáll az ősi küldött, ez így igaz.
Hullhat a vér, nőhet lomra lom,
nem ér el égig a földi gaz...

Nagy a hajsza, hull a vér, szitok
száll, hiába biztat, int az égi szó.
A rendelés örök törvény ős titok,
porban lépni, égig érni, élni, jó.

BÉKEFFY GÁBOR

Perlaky Lajos: *A magány lélektana.* (Athe-
naeum.)

A mai idők szörnyű vérzivatarában a háborús hírektől agyon izgatott ember lelke valóságos felüdülést talál Perlakynak ebben a könyvében. A lélek nyugalma az az óhajtott menedék, amelyre a ma emberének szüksége van, Perlakytól megszokott közvetlenséggel árad az olvasó felé, az avatott tollal megírt könyv olvasása közben.

A könyv tizenhat fejezete egy-egy üdítő forrása a ma agyonhajszott emberre lelkének. Perlaky Lajos ebben a művében nemcsak az emberi lélek páratlan ismerőjének bizonyul, hanem kitűnő gyógyítóját ismerjük meg benne. A „Magány lélektana” méltán sorakozik eddig megjelent művei mellé, melyekkel a magasztosabb ideálok iránt lelkesülni tudó olvasóközönségét meghódította.

(Ackermann Imre.)

Szekfű Gyula, a történetíró és nemzetnevelő.
(Magyar Szemle.)

Kétségtelen, hogy Szekfű Gyula jóval több, mint egy szaktudomány nagytudású és pompás irányú képviselője. Ebből a kezdetből kiindulva a magyarság nagy, átfogó nemzeti programjának lett a megalapozója és leg-

főbb képviselője; igazi nemzetnevelő, ahogy a kötet címlapja nevezi. Természetes tehát, hogy hatvanadik születésnapja alkalmából az egész nemzet akarta ünnepelni; de ő, szerényen, elhárított magától minden ünnepeztetést. Így csupán szervező munkájának maradandó emléke, évtizedünknek vezető szellemiségű folyóirata, a Magyar Szemle köszöntötte őt s az ünnepi számban barátai, fiatalabb munkatársai és tanítványai mutatták be Szekfűt, az író, a gondolkodót és az embert. Az ünnepi szám tartalma önállóan, könyvalakban is megjelent s a terjedelmes Szekfű-irodalomnak valóban ez lett legmaradandóbb alkotása. Bethlen István bevezetője után Eckhardt Sándor szép tanulmánya — amit bátran nevezhetünk a legszebb Szekfű-tanulmánynak — személyiségének alapvető vonását boncolgatja, mély erkölcsi érzékét, ami egész közszereplésének leg'gazibb rügője. Zolnai Béla az írói művészetét mutatja be a nyelvész pontos és tudományos szempontjai szerint. Bisztray Gyula, mint régi munkatársa, a Magyar Szemleiben végzett munkáját adja elő. Tanítványai közül Kosáry Domokos történetírói munkásságát méltatja, Csapody Csaba a katolicizmusát, Gogolak Lajos nemzetpolitikai felfogását, Kovács Imre pedig a néphez való viszonyát foglalja össze. Így mutatja be minden oldalról a kötet Szekfű gazdag egyéniségét, sokoldalú munkásságát és így lett a hatvanadik születésnap alkalmából az olvasóközönség bevezetője és útmutatója Szekfű Gyula sokrétű szellemének a megértéséhez.

(Kósa János.)

A. Huxley: *Két vagy három grácia.* (Franklin Társ.)

A könyv két regényt tartalmaz. Egyik a címadó, a másik *Spencer bácsi*. A címadó regény problémája a női alkalmazkodóképesség, a Weininger Ottó-féle gyökértelenség. Peddley Grace, egy jelentéktelen, unatkozó fiatalasszony beleszeret egy zenekritikusba. Rövidesen rajongani kezd a zenéért, s nemsokára fölényes hangon ítéli művek s művészek felett. A kegyetlen férfi azonban egyszer csúnyán megtréfálja, észrevételei vele, hogy voltaképen semmi érteke sincs a zenéhez, s szakértelme csupán reáragadt máz. Grace maga előtt neveltségessé válik, önbizalma megrendül s új hiányérzetei támadnak. Szerencsére egy másik kalandba sodródik, mely lehetővé teszi, hogy ismét maszkot öltön és szerepet játsszék. Egy élvezetvágyó, modern, életművész festő karmaiba kerül. Régi énje gyökerestől megváltozik, s dicséretes buzgalommal éli új életét. Mintha soha másként nem csinálta volna. Ez a kalandja sem tart sokáig, s a következő férfi egy temperamentumos író, az őszinteség megszállottja, aki természetesen ismét a maga képére és hasonlatosságára formálja Grace-t. Az asszony kereken megvallja férjének hűtlenségét, az író vi-